BOLLEBYGDS KOMMUN

Rapport
2026-09-10

Delårsuppföljning 2026
Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden

Innehåll

Introduktion 3
Resultat tillsynsplan 3
Resurser och budget *3*
Finansiering av verksamheten *3*
Förhållande mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan *3*
Resultat per verksamhetsområde 3
Nationell strategi för miljöbalkstillsynen *4*
Miljöskydd *5*
Små avlopp *7*
Hälsoskydd *9*
Förorenade områden *10*
Livsmedel *11*
Naturvård och skyddade områden *15*
Administration *16*
Prioritering av tillsyn 16
Konsekvenser av det som inte prioriteras *16*
Sammanfattning 17

Introduktion

Syftet med att följa upp tillsynsplanen är att utvärdera om årets tillsyn kan genomföras som planerat, om de prioriteringar som gjorts räcker till eller behöver omvärderas och om resurserna täcker det tillsynsbehov som finns. Uppföljningen skapar också en möjlighet att identifiera vad som behöver utvecklas och är även ett underlag för att utvärdera om våra resurser används där de gör störst nytta. På så sätt kan anpassningar göras inför tillsynen under resten av året så att den fortsatt bidrar till en god utveckling i kommunen för människors hälsa och miljön.

Till grund för uppföljningen finns bygg- och miljönämndens tillsynsplan avseende verksamheten för miljö- och hälsoskydd samt livsmedel för 2026. Tillsynsplanen utgår i sin tur från den antagna behovsutredningen för 2026–2028, beslutad av bygg- och miljönämnden 2026-01-26, § 184.

Resultat tillsynsplan

Resurser och budget

I enlighet med den antagna behovsutredningen för 2026–2028 har den utökade budgetramen för 2026 inneburit en rekrytering av två nya handläggare. Differensen mellan behovet av resurser och tillgängliga resurser har därmed minskat till 0,5 årsarbetare. De nya handläggarna påbörjar inte sina tjänster förrän andra halvan av 2026 vilket innebär att årets verksamhet fortsatt måste prioriteras utifrån tidigare tillgängliga resurser. Jämfört med förra året har även 25% av en handläggartjänst gjorts om till en strategisk tjänst med syfte att skapa ett mer fokuserat arbete med bland annat behovsutredning, tillsynsplan och analys av tillsynsarbetet.

Finansiering av verksamheten

Målsättningen med finansieringen av bygg- och miljönämndens verksamhet är att så mycket arbete som möjligt ska avgiftsfinansieras. I Sverige gäller principen att ”förorenaren betalar” och finns i en av EU:s regler, vilket innebär att den som påverkar människans hälsa eller miljön ska betala myndighetens kostnader för tillsynen. För det arbete där avgiftsfinansiering inte är möjligt måste det skattefinansieras.

Under 2026 taxorna inom både miljöbalkens och livsmedelsområdet revideras med avseende på både struktur och avgiftsnivåer. Taxan för offentlig kontroll inom livsmedelsområdet trädde i kraft den 1 mars 2026 och taxan för tillsyn inom miljöbalkens område m.fl. trädde i kraft den 1 augusti 2026.

Förhållande mellan behovsutredning, budgetarbete och tillsynsplan

De arbetsuppgifter som omfattas av kategorierna styrd tid och händelsestyrd tid utgör tillsynsmyndigheternas basbehov, till vilka myndigheten alltid måste kunna avsätta den mängd tid och resurser som behövs.

I behovsutredningen bedöms resursbehovet för behovsprioriterad tid. Om budgeten innebär att inte tillräckliga resurser finns måste prioriteringar göras eller ambitionsnivån ses över. Det är framför allt inom den behovsprioriterad tiden prioriteringar kan göras.

Resultat per verksamhetsområde

Redovisningen i denna rapport är indelad i övergripande arbete samt verksamhetsområden: miljöskydd, förorenade områden, hälsoskydd, små avlopp, naturvård och skyddade områden, livsmedel samt administration. För varje område redovisas vilka aktiviteter som planeras under året och en lägesbeskrivning gällande tillsynen.

Nationell strategi för miljöbalkstillsynen

Under 2026 startar den nya strategiperioden 2026–2029. De första tillsynsaktiviteterna påbörjas under hösten. Enligt den beslutade tillsynsplanen är planeringen att delta eller delvis delta inom följande områden:

Fokusområde	Tillsynsaktiviteter	Uppföljning
Upptäck illegal avfallshantering	Tillsynsmyndigheterna deltar i de nationella tillsynskampanjerna av illegala avfallsverksamheter (september 2026 - mars 2027 samt mars - oktober 2029). Tillsynsmyndigheterna deltar i de regionala möten för avfallsbrottsamordning som anordnas av länsstyrelserna (2026 – 2029).	Planerar att delta, vi är anmälda till tillsynskampanjen.
Prioriterade förorenade områden	Länsstyrelser och kommuner har senast årsskiftet 2026/2027 utifrån länsstyrelsernas strategipaket upprättat handlingsplaner eller motsvarande styrdokument för tillsyn av prioriterade förorenade områden. Länsstyrelser och kommuner med tillsynsansvar över objekt i riskklass 1 och 2 bedriver aktiv egeninitierad tillsyn enligt 10 kap. miljöbalken (2026–2029).	Handlingsplanen är antagen men skulle behövas ses över och uppdateras i takt med att PFAS inventeringen kan eventuellt höja statusen på objekt till riskklass 1 eller 2. Vi har som mål att starta upp tillsynen för minst ett och ett halvt objekt. På grund av händelsestyrt blir det svårt att säga i dagsläget om detta blir av enligt plan
PFAS-förorenade brandövningsplatser	Länsstyrelser och kommuner deltar i nationell tillsynskampanj (2026–2027).	Vi kommer delta i tillsynen av brandstationer då dessa även är del av PFAS inventeringen.
Inomhusmiljö i bostäder	Kommunerna gör ett urval av bostäder baserat på risk och utövar tillsyn (2026–2029). I tillsynen tillämpas Folkhälsomyndighetens vägledning om inomhusmiljö i bostäder.	Under 2025–2026 utfördes tillsyn (projekt förebyggande bostadstillsyn) på samtliga hyresvärdar i kommunen avseende inomhusmiljö.
Anmälningspliktiga hygieniska verksamheter	Kommunerna genomför under år 2026 uppsökande tillsyn för att upptäcka yrkesmässiga hygieniska verksamheter som bedrivs utan att vara anmälda. Kommunerna utövar tillsyn på anmälningspliktiga yrkesmässiga hygieniska verksamheter under åren 2026–2029. I tillsynen tillämpas Socialstyrelsens nya allmänna råd och tillsynsvägledning om yrkesmässiga hygieniska verksamheter.	Vi har i dagsläget ett solarie och en tatuerare så tillsynen är inplanerad under hösten 2026.

Återförsäljare - kemiska produkter och varor	Kommunerna deltar i nationella tillsynskampanjen om tillsyn av kemiska produkter (hösten 2026). De kommuner som inte deltar i den nationella tillsynskampanjen kan utföra tillsyn hos återförsäljare som motsvarar deltagandet i den nationella tillsynskampanjen. Det kan utföras med hjälp av det material som tas fram inom den nationella tillsynskampanjen (2026–2029).	Återförsäljare av kemiska produkter och varor inom detaljhandel kommer att utföras under hösten 2026 i enlighet med nationell tillsynskampanj.
Konstgräsplaner och gummiytor	Kommunerna deltar i tillsynskampanj om konstgräs och gummiytor (ht 2026).	Planerar att delta, vi är anmälda till tillsynskampanjen.
Strandskyddstillsyn	Kommunerna pekar ut problemområden inför tillsynskampanjen (2026).	Det har påbörjats ett arbete med att inventera vilka strandskyddsobjekt i kommunen som är aktuella för tillsyn.
Ny inom tillsyn *och* Planera och genomföra inspektioner	Kommuner och länsstyrelser tar egna initiativ till samverkan kring att introducera ny tillsynspersonal, t.ex. genom att samordna introduktionsutbildningar, erbjuda handledning eller deltagande på inspektioner (2026–2029). Kommuner och länsstyrelser följer upp vald metod för inspektion och tar egna initiativ till att dela med sig av och utbyta erfarenheter med andra tillsynsmyndigheter (2026–2029).	Ny inom tillsyn kan vara tillsynspersonal eller ledamot i nämnd. Inga specifika aktiviteter har ännu tagits fram.

Miljöskydd

Styrd tillsyn

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Tillsyn av C-verksamheter	I år tillsynades avloppsreningsverken (Töllsjö och Olsfors) och Hultafors (tre verksamheter). Eventuellt ska ett tillsynsbesök planeras in på Bohus betong. Det kvarstår endast uppföljningar av förelägganden och ett par årsrapporter. Detta bedöms hinnas med under året.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Inkommande rapporter köldmedia	28 rapporteringspliktiga köldmedieanläggningar har skickat in rapporter till oss i år. Granskningen av rapporterna kommer att hinnas med.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Händelsestyrd tid

Aktivitet 2026	Uppföljning	Bedömning
Handläggning av inkommande ansökningar och anmälningar inklusive dispenser.	Inga anmälningar om nya C-verksamheter den här perioden.	I fas
Uppföljande tillsyn vid brister som uppmärksammats vid normal planerad tillsyn. Samt vid behov beslut om miljösanktionsavgifter, förelägganden och/eller förbud samt åtalsanmälan.	Kontinuerligt pågående, sker vid behov	I fas
Handläggning av klagomål på miljöfarliga verksamheter, samt handläggning till följd av olyckor.	Klagomål läckande oljeavskiljare, tillsyn och uppföljning.	I fas
Rådgivning och information till verksamhetsutövare.	Kontinuerligt pågående	I fas
Handläggning av externa och interna remisser, motioner, uppdrag, överklagade ärenden samt redovisning till myndigheter.	Sker vid behov	I fas

Behovsprioriterad tid

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
U-verksamheter, riskbedömning, kartläggning och tillsyn	En första inventering av U-objekt förväntas hinnas klart under 2026. Viss riskbedömning kan hinnas med. Tillsyn främst uppföljning av tidigare ärenden samt nationell strategi (konstgräs). Ny handläggare blev anställd först efter halva tillsynsåret passerat.	Bedöms delvis kunna genomföras under 2026
Sprängämnesprekursorer	Ingen aktiv tillsyn bedrivs eller planeras att bedrivas under 2026, det här behöver prioriteras bort till förmån för andra projekt.	Kommer inte kunna genomföras under 2026.
Inklassning ny taxa	Den nya taxan är antagen av kommunfullmäktige och träder i kraft den 1 augusti 2026. För att vi ska kunna ta ut avgifter från verksamheter med start 2027 behöver det här prioriteras under hösten.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Nedprioritering föreslås

Tillsynsprojekt inom VSO	Inget projekt är planerat 2026, skulle kunna göra mycket miljönytta men föreslås prioriteras bort till förmån för andra projekt. Det är endast Backa vattenskyddsområde där vi kan bedriva tillsyn utifrån vattenskyddsföreskrifter.	Kommer inte kunna genomföras under 2026. *Nedprioritering föreslås*
Inventering samt tillsyn på lantbruk o växtodlare	Inventeringen av lantbruksverksamheter bedöms inte kunna påbörjas som tänkt under 2026. Dels tog rekryteringen av en ny handläggare lång tid, dels så behöver resurser prioriteras till området små avlopp. Inverteringen kan påbörjas under slutet av året, men det finns ett behov av att skjuta på uppstart av tillsynen till 2027.	Bedöms kunna påbörjas under 2026 men behöver prioriteras bort till förmån för andra områden *Nedprioritering föreslås*

Små avlopp

Styrd tillsyn

Styrd tid förekommer inte inom små avlopp.

Händelsestyrd tid

Aktivitet 2026	Uppföljning	Bedömning
Handläggning av ansökningar och anmälningar, inklusive dispenser	Något fler ansökningar jämfört med förra årets väldigt låga antal (34 fram till 1 september 2026, 48 totalt 2025 och cirka 80 totalt 2024), troligtvis beroende på upptrappad tillsyn. Kommer förmodligen att öka ännu mer med ökad tillsynstakt. Något snabbare ärendeprocess tack vare nya mallar (främst avloppstillståndet). Vi ligger dock efter med kontrollrapporterna (minst 37 st - finns ett antal med som inte finns i listan), men efter ny rutin med admin bör dessa gå snabbt att granska. De prioriteras dock tyvärr inte på grund av arbetsbörda i andra områden. Ny handläggare inom området har dock fått introduktion och kan prioritera kontrollrapporter.	Inte helt i fas

Handläggning av klagomål.	Hanteras vid behov	I fas
Rådgivning och information	Sker vid behov	I fas
Handläggning av externa och interna remisser.	3 remisser på förhandsbesked	I fas
Överklagade ärenden, samt redovisning till myndigheter Uppföljningar	Vi har inte fått tillbaka något ärende i år som krävt extra handläggning. Ett överklagat ärende har kommit tillbaka från länsstyrelsen där vi fått rätt.	I fas
Handläggning av ärenden – uppföljning av ej avslutade tillsynsärenden (tex förbud och föreläggande vid vite).	Förläggande om komplettering kontrollrapport - Vi har haft ett antal ärenden i år, ca 3–5, som tar tid som inte finns och vi ligger efter med 5 - 10 ärenden som borde ha förelagts för länge sedan. I år 7 vitesärenden till nämnd	Inte helt i fas

Behovsprioriterad tid

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Tillsyn små avlopp – inventering ca 100 avlopp	Under året har ca 100 tillsynsärenden påbörjats varav ca hälften har utförts. Vid ett planerat tillsynsbesök ges fastighetsägaren möjligheten att döma ut sitt eget avlopp för att undvika kostnaden för besöket. I det fallet utförs inget besök, men ett beslut om förbud fattas. Därav har inte alla tillsynsärenden utmynnat i tillsynsbesök.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Uppdatering av avloppsregister	Sker kontinuerligt i samband med tillsyn och nya ansökningar. Saknas i nuläget koppling till kartsystem för att fullfölja.	Bedöms delvis kunna genomföras under 2026
Riskklassning (riskbaserad tillsyn)	Riskklassning kan inte påbörjas före uppdatering av avloppsregister genomförts. Krävs även mer information om avloppen i kommunen samt en översyn av befintliga register. Just nu pågår ett arbete med att ta fram en ny prioriteringsstrategi för tillsynen som är riskbaserad.	Bedöms delvis kunna genomföras under 2026

Information och rådgivning	Kontinuerligt pågående	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Samverkan	Samverkan sker kontinuerligt inom sjuhäradsnätverket för kvalitetssäkring i handläggningen och kompetensutveckling.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Hälsoskydd

Styrd tillsyn

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Radiakmätning	Görs var 7:e mån enl. schema, prio	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Solarium, strålskyddslagen	Planeras utföras under hösten 2026.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
H-verksamheter	Tillsyn på lokaler för vård och omsorg och verksamheter med risk för blodsmitta ska utföras under hösten 2026.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Händelsestyrd tid

Aktivitet 2026	Uppföljning	Bedömning
Handläggning av ansökningar och anmälningar, dispenser	5 i år.	I fas
Handläggning av smittskyddsärenden	Inget aktuellt i år.	I fas
Handläggning av klagomål rörande olägenhet för människors hälsa	Det finns 8 pågående klagomålsärenden.	I fas
Rådgivning och information	Rådgivning och informationsleden har ökat än tidigare särskild under projekt förebyggande bostadstillsyn.	I fas
Handläggning av remisser, överklagade ärenden, samt redovisning till myndigheter	2 i år.	I fas
Uppföljande tillsyn vid brister och vid behov, beslut om föreläggande och/eller förbud.	Uppföljande inspektioner utfördes på samtliga hyresvärdar i samband med pågående projekt gällande förebyggande bostadstillsyn, 2025–2026	I fas

Behovsprioriterad tid

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Kartläggning och tillsyn över fastighetsägarnas egenkontroll – hyresvärdar (I huvudsak genomförd 2025)	Projektet färdigställdes under fösta halvan av 2026.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Temperaturer i lokaler för vård och omsorg	Tillsynen kommer att utföras under hösten 2026 på samtliga lokaler för vård och omsorg	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Tillsyn av rökfria miljöer	Under 2025 utfördes tillsyn på samtliga skolor/förskolor avseende rökfria miljöer. Resterande objekt får tillsyn under hösten 2026.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Strandbad – att provtagningsplan finns och följs	Utförs	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Inklassning av verksamheter på grund av framtagande av ny taxa	Arbetet pågår, kommer färdigställas under 2026.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
UH-verksamheter	Tillsyn på lokaler för vård och omsorg är inplanerad under hösten.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Förorenade områden

Styrd tillsyn

Styrd tid förekommer inte inom förorenade områden.

Händelsestyrd tid

Aktivitet 2026	Uppföljning	Bedömning
Handläggning av anmälan om förorenat område	Har tillkommit fler anmälningar som handlagts detta år jämfört med förra året.	I fas
Klagomål	Inget i år	I fas
Rådgivning och information	Mer rådgivning i år än föregående. Både inför ärenden samt rent allmänt på grund av främst PFAS.	I fas
Handläggning av remisser, överklagade ärenden, redovisning till myndigheter	PFAS inventering samt omklassning av förorenat område pågående.	I fas

Behovsprioriterad tid

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Upprättande av handlingsplan för förorenade områden	Genomfört. Den skall uppdateras inför årsskiftet då det kan ha skett omklassningar av objekt.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Inventering och uppdatering av register	Pågående. På grund av händelsestyrda ärenden samt ärenden från andra ansvarsområden som blivit till FO-ärenden tar mycket tid på grund av komplexitet.	Bedöms delvis kunna genomföras under 2026
Egeninitierad tillsyn utifrån plan	PFAS inventering påbörjad. Riskklass1 och 2 ej påbörjade. Ambition att påbörja ett av objekten i år för att få det i rullning. Att detta inte blir av utgör att risken som förorenade områden som inte åtgärdas blir kvar. Föroreningar som ligger kvar förblir en risk för miljö och hälsa som kan vid olyckor eller katastrofer riskera ytterligare påverkan. Områdena kan inte heller nyttjas för andra verksamheter vilken tidigare stoppad nybyggnation för förskola.	Bedöms delvis kunna genomföras under 2026

Livsmedel

Styrd tillsyn

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Kontroll av registrerade livsmedelsföretag	Pågår enligt plan	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Riskklassning	Vid slutet av 2026 kommer alla verksamheter som inte har någon riskklassning vara klart, är några få, räknat på en hand kvar. Det kommer även gås igenom vid årets slut om några verksamheter behöver klassas om (ska göras varje år vid årets slut). I dagsläget är det 2–3 verksamheter som ev. kommer få ny riskklassning efter andra planerade kontroll i höst.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Dricksvattenobjekt	Alla dricksvattenanläggningar avses att inspekteras under 2026 på grund av att kontrollen från föregående år 2025 och 2024 ligger efter. Det har även framkommit att nya beslut gällande "undersökningsprogram & faoranalys" behöver göras eftersom flera gått ut, och det kom ny dricksvattendirektiv 2023 (vilket tar mer tid än planerat).	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Material i kontakt med livsmedel	Eftersom vi inte har några FCM registreringar utan bara objekt med denna kontrollpunkt i planerad kontroll kommer den hinnas med. Se längre ned plan för "rena" FCM.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Återanvändningsbara muggar och matlådor	Kommer inte prioriteras. Notera att Livsmedelskontrollen har viss möjlighet till att flytta planerade kontroller vid behov under risksklassningsperioden på objektet (en 5 årig plan, och kontrollerna är uträknade på en 5 års period och inte varje år.) Varför det inte kommer att prioriteras är för att den planerade tillsynen på livsmedelsobjekt är mer prioriterat och kommer ta all tid för att klaras av. Eftersom vi har Livsmedelsverkets "ögon" på oss i den planerade kontrollen, pga att vi ligger efter i kontrollen är det pga detta det inte kommer prioriteras. Detta har inte inspekterats någon gång, vi har dock sannolikt bara en verksamhet och risken att konsumenter skadas av att vi inte genomför inspektion på området är mycket liten. Utbildning och kompetens inom tillsynsområdet behöver även förbättras först, samt lägga en tillsynsplan. Förslag på omprioritering till 2027.	Kommer inte kunna genomföras under 2026.

Nedprioritering föreslås

Händelsestyrd tid

Aktivitet 2026	Uppföljning	Bedömning
Handläggning av anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet, samt beslut om riskklassning av nya verksamheter.	Denna aktivitet är alltid prioriterad före planerad tid/styrd tillsyn. inkl. rådgivning till nya. Ingår även avregistrering av verksamheter. Verksamheter som inte finns kvar eller inte är aktiva ska avregistreras. Registret ska vara uppdaterat och aktuellt inför livsmedelsrapporteringen.	I fas
Handläggning av klagomål, misstänkt matförgiftning, RASFF och misstänkt fusk	Har varit enligt förväntat, prioriteras alltid först.	I fas
Rådgivning och information	Sker kontinuerligt.	I fas
Beslut om sanktionsavgift, föreläggande eller förbud.	Inget i år.	I fas
Handläggning av externa och interna remisser, överklagade ärenden samt redovisning till myndigheter	Sker vid behov.	I fas

Behovsprioriterad tid

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Inventering och kartläggning av verksamheter.	Inventering och kartläggning av Rena FCM verksamheter, alltså inte livsmedelsverksamheter med enbart en kontrollpunkt för användning av FCM, behöver prioriteras början av 2027. Under aug/sept. kommer information upp på hemsidan om FCM vilket inte funnits innan. En förhoppning är att detta kan bidra till att fler som vi inte känner till inkommer med en registrering eller att flera nya företag vågar starta upp i vår kommun. Våren 2026 har anmälningsblankett tagits fram för området samt lagts upp på hemsidan.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Inventering och eventuell tillsyn av animaliska biprodukter	Har inte prioriterats på grund av att den planerade inspektionen på livsmedelsverksamheter ligger efter och utifrån en riskbedömning är inte kontroll av animaliska biprodukter en prioritet 2026. Inför 2027 behöver detta planeras in i kontrollplanen och en inventering av vilka verksamheter det gäller behöver göras. En plan för ABP och hur den ska genomföras finns i nuläget inte. För att kontrollen ska kunna planeras och göras rättssäker behövs kompetensutveckling på området. En kontrollplan behöver upprättas, checklistor göras eller delas av andra kommuner.	Kommer inte kunna genomföras under 2026. *Nedprioritering föreslås*
Informationsinsatser	Information på hemsidan uppdateras och är klart aug/sept 2026. Nya anmälningsblanketter är framtagna och uppdaterade. Anmälningsblanketter för Huvudkontor och FCM har inte funnits tidigare men finns på hemsidan sedan våren 2026.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Samsyn/samverkan	Samverkan med andra livsmedelsinspektörer i 7h är alltid en prioritet. Eftersom vi är en liten kommun med en livsmedelsinspektör behövs möjlighet att kunna kontakta, diskutera och skapa samsyn med andra inspektörer inom området. För att skapa och upprätthålla en rättssäker, riskbaserad och samsynad kontroll kommer detta alltid prioriteras. Flera verksamheter kan vara aktiva och reg. flera av våra 7h kommuner därav behöver vi arbeta på ett likvärdigt sätt i flera frågor för att skapa och upprätthålla förtroende för våra företagare.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Naturvård och skyddade områden

Styrd tillsyn

Styrd tid förekommer inte inom naturvård och skyddade områden.

Händelsestyrd tid

Aktivitet 2026	Uppföljning	Bedömning
Ansökan som strandskyddsdispens	6 ansökningar har inkommit i år	I fas
Klagomål angående strandskydd	Inget som inkommit	I fas
Anmälningar och dispenser	Vi får inte in särskilt mycket här, som förväntat.	I fas
Remisser	Utförs vid behov	I fas
Rådgivning och information	Utförs kontinuerligt	I fas
Stöd i arbete med detaljplaner	Utförs vid behov	I fas

Behovsprioriterad tid

Planerad insats 2026	Uppföljning	Bedömning
Tillsyn av strandskydd	Fortsatt planerad att genomföras hösten 2026. Risk för ambitionssänkning då bygglovshandläggare utför tillsynen och resurserna för närvarande är ansträngda. Kan eventuellt få stöd av annan kommun.	Bedöms delvis kunna genomföras under 2026
LONA-projekt	LONA-projekt pågående, nytt bidrag beviljat 2026. Viktigt att kommunen föregår med gott exempel och jobbar naturfrågor.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026
Vattenråd/vattengruppen	Vattengruppen i kommunen arbetar just nu med en plan för både vattenråden och strategisk kommunal vattenplanering. Vi kan enbart medverka enligt våra ansvarsområden, alltså inte de strategiska frågorna. Vattengruppsmötena har varit bortprioriterade under våren på grund av tidsbrist, vi missar då information men det är troligtvis KS som förlorar på det mest.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Nätverk och samverkan	Samverkan sker inom 7H vad gäller strandskyddstillsyn och lagstiftning.	Planerad insats bedöms genomföras under 2026

Administration

Aktivitet 2026	Uppföljning
Rapportering insikt samt SCB.	Bygg-administratör ansvarar för insiktsrapportering och administrativ handläggare ansvarar för rapportering till SCB
E-tjänster ska implementeras	Arbete pågår, prio, vissa e-tjänster är publicerade på "bygg", fler e-tjänster kommer att publiceras innan årsskiftet gäller även e-tjänster för miljö och allmänna övergripande e-tjänster
Systemadministration	Bygg-administratör ansvarar för detta
Uppdatering webbsidor	Administrativ handläggare arbetar med webbsidor för hela BoM
Uppdatering rutiner, mallar och liknande	Rullande och pågår, inspektörer inkommer med underlag

Prioritering av tillsyn

Viss bortprioritering av tillsyn enligt tabellen ovan bedöms nödvändig för att övrig tillsyn ska kunna bedrivas effektivt. Vid beslutande av tillsynsplanen fanns en osäkerhet gällande antalet tillgängliga timmar under året beroende på hur lång tid rekryteringen av två nya inspektörer skulle ta. Eftersom de nya anställningarna påbörjades först efter halvåret så försvinner ca 800 tillsynstimmar totalt. Utöver det krävs upplärning, både inom system och handläggning för de nya inspektörerna. Trots att ett krav i den annons som gick ut var tidigare erfarenhet är det svårt att rekrytera inspektörer som tidigare arbetat inom yrket. Dels finns det en allmän brist på utbildade miljöinspektörer i landet, vilket under året har uppmärksammats nationellt och lett till uppstarten av nya yrkesutbildningar, dels finns det en tendens hos erfarna miljöinspektörer att söka sig till större kommuner eller till företag.

Inom livsmedelskontrollen bedöms den projektinriktade tillsynen mot engångsprodukter och ABP behöva prioriteras ner till förmån för den planerade kontrollen. Kontrollen har tidigare hamnat efter på grund av det omfattande arbetet med nya riskklassningar, det finns därmed ett behov av att få den styrda delen att hamna i fas före påbörjandet av nya tillsynsprojekt.
I övrigt bedöms tillsynen kunna genomföras enligt plan. Eftersom flera tillsynsinsatser är planerade till hösten är utfallet beroende av belastningen inom den händelsestyrda verksamheten. Om inflödet av ansökningar, anmälningar och klagomål ligger kvar på nuvarande nivå bedöms planen kunna genomföras.

Konsekvenser av det som inte prioriteras

De föreslagna prioriteringarna innebär att viss planerad tillsyn får skjutas fram eller genomföras i mindre omfattning. Detta medför en risk att brister i regelefterlevnad och negativ miljöpåverkan upptäcks senare än annars, samtidigt som tillsynsbehov kan byggas upp över tid. Förvaltningen bedömer dock att prioriteringarna är nödvändiga för att tillgängliga resurser ska kunna fokuseras på lagstadgade uppgifter och de områden där tillsynen bedöms göra störst nytta för människors hälsa och miljön.

Sammanfattning

Delårsuppföljningen utgör en övergripande avstämning av verksamhetens aktuella läge och syftar inte till att ge en fördjupad analys. Den är dock ett viktigt underlag för att bedöma om tillsynen bedrivs effektivt och om tillgängliga resurser används på ett ändamålsenligt sätt.

Den enskilt största faktorn som påverkar genomförandet av årets tillsynsplan är att två planerade handläggartjänster inte kunde tillsättas förrän vid halvårsskiftet. Detta medför att tillsynsplanen, enligt nuvarande bedömning, inte kommer att kunna genomföras fullt ut utan omprioriteringar eller revideringar.

Sammantaget är förvaltningen på väg mot en bättre balans mellan uppdrag och tillgängliga resurser än tidigare år. Trots detta saknas fortfarande förutsättningar att fullt ut möta det samlade tillsynsbehovet. Genom de föreslagna prioriteringarna kan resurserna fokuseras på lagstadgade uppgifter och de områden där tillsynen bedöms ge störst nytta för människors hälsa och miljön.

En samlad analys kommer att genomföras efter tillsynsårets slut. Analysen ska belysa hur årets utfall påverkar kommande års tillsynsarbete samt bedöma effekterna av de prioriteringar som gjorts under året.

§93 Beslutsärende - Delårsuppföljning av tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026 – BMN-2026-520

Beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna delårsuppföljningen av tillsynsplanen för miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026 samt de omprioriteringar som föreslås.

Ärendet

Enligt miljötillsynsförordningen ska en tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Med bakgrund av det togs en tillsynsplan fram för år 2026 som fastställdes av bygg- och miljönämnden 2026-03-02. Tillsynsplanen omfattar både miljöbalkens och livsmedelslagens områden. För områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel finns ett ingånget samverkansavtal med Marks kommun och en separat plan.

Planen utgår från den behovsutredning som fastställts av bygg- och miljönämnden 2026-01-26 och är idag det dokument som styr förvaltningens planering under året.

Tillsynsplanen är nämndens och förvaltningens verktyg för att arbete mot uppsatta mål. Enligt miljötillsynsförordningen ska den myndighet som utövar tillsyn enligt miljöbalken årligen följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

En uppföljning gör det möjligt att identifiera eventuella avvikelser och behov av justeringar i framtida arbetssätt och prioriteringar. Den ger också nämnden underlag för att bedöma om tillsynen ger önskad effekt. Genom kontinuerlig uppföljning kan förvaltningen prioritera tillsynsarbetet så resurser används där de ger störst nytta samt arbeta mer effektivt över tid.

Ekonomiska förutsättningar

Enligt nuvarande bedömning kommer inte tillsynen av U-verksamheter och lantbruksverksamheter kunna startas upp i den omfattningen som anges i tillsynsplanen. Det kan innebära minskade intäkter från avgifter då en stor andel av den typen av tillsyn bedöms kunna avgiftsfinansieras. Uppstarten av ett nytt tillsynsområde kräver ett större inventeringsarbete vilket nämnden inte kan ta ut någon avgift för, det inledande inventeringsarbetet bedöms påbörjas under året så att avgiftsfinansierad tillsyn i större omfattning kan bedrivas under 2027.

De övriga prioriteringar som föreslås kommer inte få lika stor inverkan på intäkter, då det handlar om projekt med få timmar som endast kan avgiftsfinansieras i låg grad.

Bedömning

I stort bedöms tillsynen kunna utföras enligt plan, men en försenad rekrytering av nya handläggare samt en fortsatt tidskrävande tillsynsskuld att hantera gör att viss prioritering av tillsynsarbetet är nödvändig.

De områden där en nedprioritering föreslås är:

- Sprängämnesprekursorer
  Tillsynen bör prioriteras ner under 2026 till förmån för andra tillsynsinsatser – det krävs mycket inläsning på området och saknas tydlig tillsynsvägledning. Om tillsynen ska bedrivas resurseffektivt kan det vara mer lämpligt att utföra den i samband med ett större projekt om exempelvis kemikalier i butik.

- Tillsynsprojekt inom vattenskyddsområden (VSO)
  Nämnden har tillsynsansvar för Backa vattenskyddsområde. Förvaltningen bedömer att det är mer resurseffektivt att bedriva lantbrukstillsyn, U-verksamhetstillsyn samt avloppstillsyn på ett sådant sätt att verksamheter inom VSO prioriteras, snarare än ett enskilt projekt inom vattenskyddsområdet. Det här bedöms kunna genomföras först under 2027.

- Inventering samt tillsyn på lantbruk och växtodlare
  Som en direkt konsekvens av försening i rekryteringen av nya handläggare bedöms inte lantbrukstillsynen kunna påbörjas som planerat. De extra resurserna behövs för stöd inom området avlopp där belastningen är hög. Ett inventeringsarbete bedöms fortfarande kunna påbörjas inför uppstart av tillsynsprojekt 2027.

- Återanvändningsbara muggar och matlådor
  Området föreslås omprioriteras till 2027 då tillgängliga resurser behöver användas för den planerade livsmedelskontrollen. Tillsynen berör få verksamheter (sannolikt bara en eller två). Inför tillsyn krävs kompetensutveckling då det är en ny lagstiftning, tid som i år behöver prioriteras till styrd tillsyn.

- Inventering och eventuell tillsyn av animaliska biprodukter
  Även kontrollen av animaliska biprodukter föreslås omprioriterats till 2027 på grund av behovet att genomföra planerad livsmedelskontroll. Inför 2027 behöver området förberedas genom inventering av berörda verksamheter, framtagande av kontrollplan samt kompetensutveckling för att säkerställa en rättssäker kontroll.

Förvaltningen bedömer att balansen mellan tillsynsbehovet och tillgängliga resurser har förbättrats jämfört med tidigare år. Förutsatt att inflödet av ansökningar, anmälningar och andra händelsestyrda ärenden fortsätter på förväntad nivå bedömer förvaltningen att tillsynsplanen, med föreslagna omprioriteringar, i huvudsak kan genomföras.

Det händelsestyrda arbetet är dock svårförutsägbart och kan vid ökad omfattning påverka möjligheterna att genomföra planerad tillsyn. Det finns dessutom fortfarande en tillsynsskuld att hantera med äldre ärenden som tar mycket tid. En samlad utvärdering av årets resultat och genomförda prioriteringar kommer att göras efter tillsynsårets slut.

Beslutet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Förvaltningens förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna delårsuppföljningen av tillsynsplanen för miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026 samt de omprioriteringar som föreslås.

Beslutsgång

Ordförande frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Uppföljning av Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026 (BMN-2026-520)

- Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026–2028 (BMN-2026-47)

Skickas till

Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN
Bygg- och miljöförvaltningen
Emilia Stenbäck | Miljöinspektör
033-23 13 00 | byggochmiljo@bollebygd.se

Bygg- och miljönämnden

Tjänsteskrivelse

Förslag till beslut
Bygg- och miljönämnden beslutar att godkänna delårsuppföljningen av tillsynsplanen för miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026 samt de omprioriteringar som föreslås.

Ärendet
Enligt miljötillsynsförordningen ska en tillsynsmyndighet för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Med bakgrund av det togs en tillsynsplan fram för år 2026 som fastställdes av bygg- och miljönämnden 2026-03-02. Tillsynsplanen omfattar både miljöbalkens och livsmedelslagens områden. För områdena alkohol, tobak och receptfria läkemedel finns ett ingånget samverkansavtal med Marks kommun och en separat plan.

Planen utgår från den behovsutredning som fastställts av bygg- och miljönämnden 2026-01-26 och är idag det dokument som styr förvaltningens planering under året.

Tillsynsplanen är nämndens och förvaltningens verktyg för att arbete mot uppsatta mål. Enligt miljötillsynsförordningen ska den myndighet som utövar tillsyn enligt miljöbalken årligen följa upp och utvärdera tillsynsverksamheten.

En uppföljning gör det möjligt att identifiera eventuella avvikelser och behov av justeringar i framtida arbetssätt och prioriteringar. Den ger också nämnden underlag för att bedöma om tillsynen ger önskad effekt. Genom kontinuerlig uppföljning kan förvaltningen prioritera tillsynsarbetet så resurser används där de ger störst nytta samt arbeta mer effektivt över tid.

Ekonomiska förutsättningar
Enligt nuvarande bedömning kommer inte tillsynen av U-verksamheter och lantbruksverksamheter kunna startas upp i den omfattningen som anges i tillsynsplanen. Det kan innebära minskade intäkter från avgifter då en stor andel av den typen av tillsyn bedöms kunna avgiftsfinansieras. Uppstarten av ett nytt tillsynsområde kräver ett större inventeringsarbete vilket nämnden inte kan ta ut någon avgift för, det inledande inventeringsarbetet bedöms påbörjas under året så att avgiftsfinansierad tillsyn i större omfattning kan bedrivas under 2027.

De övriga prioriteringar som föreslås kommer inte få lika stor inverkan på intäkter, då det handlar om projekt med få timmar som endast kan avgiftsfinansieras i låg grad.

Bedömning
I stort bedöms tillsynen kunna utföras enligt plan, men en försenad rekrytering av nya handläggare samt en fortsatt tidskrävande tillsynsskuld att hantera gör att viss prioritering av tillsynsarbetet är nödvändig.

Bygg- och miljöförvaltningen
Emilia Stenbäck | Miljöinspektör
033-23 13 00 | byggochmiljo@bollebygd.se

De områden där en nedprioritering föreslås är:

- Sprängämnesprekursorer
  Tillsynen bör prioriteras ner under 2026 till förmån för andra tillsynsinsatser – det krävs mycket inläsning på området och saknas tydlig tillsynsvägledning. Om tillsynen ska bedrivas resurseffektivt kan det vara mer lämpligt att utföra den i samband med ett större projekt om exempelvis kemikalier i butik.

- Tillsynsprojekt inom vattenskyddsområden (VSO)
  Nämnden har tillsynsansvar för Backa vattenskyddsområde. Förvaltningen bedömer att det är mer resurseffektivt att bedriva lantbrukstillsyn, U-verksamhetstillsyn samt avloppstillsyn på ett sådant sätt att verksamheter inom VSO prioriteras, snarare än ett enskilt projekt inom vattenskyddsområdet. Det här bedöms kunna genomföras först under 2027.

- Inventering samt tillsyn på lantbruk och växtodlare
  Som en direkt konsekvens av försening i rekryteringen av nya handläggare bedöms inte lantbrukstillsynen kunna påbörjas som planerat. De extra resurserna behövs för stöd inom området avlopp där belastningen är hög. Ett inventeringsarbete bedöms fortfarande kunna påbörjas inför uppstart av tillsynsprojekt 2027.

- Återanvändningsbara muggar och matlådor
  Området föreslås omprioriteras till 2027 då tillgängliga resurser behöver användas för den planerade livsmedelskontrollen. Tillsynen berör få verksamheter (sannolikt bara en eller två). Inför tillsyn krävs kompetensutveckling då det är en ny lagstiftning, tid som i år behöver prioriteras till styrd tillsyn.

- Inventering och eventuell tillsyn av animaliska biprodukter
  Även kontrollen av animaliska biprodukter föreslås omprioriterats till 2027 på grund av behovet att genomföra planerad livsmedelskontroll. Inför 2027 behöver området förberedas genom inventering av berörda verksamheter, framtagande av kontrollplan samt kompetensutveckling för att säkerställa en rättssäker kontroll.

Förvaltningen bedömer att balansen mellan tillsynsbehovet och tillgängliga resurser har förbättrats jämfört med tidigare år. Förutsatt att inflödet av ansökningar, anmälningar och andra händelsestyrda ärenden fortsätter på förväntad nivå bedömer förvaltningen att tillsynsplanen, med föreslagna omprioriteringar, i huvudsak kan genomföras.

Det händelsestyrda arbetet är dock svårförutsägbart och kan vid ökad omfattning påverka möjligheterna att genomföra planerad tillsyn. Det finns dessutom fortfarande en tillsynsskuld att hantera med äldre ärenden som tar mycket tid. En samlad utvärdering av årets resultat och genomförda prioriteringar kommer att göras efter tillsynsårets slut.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms inte påverka barn och unga negativt.

Beslutsunderlag

- Uppföljning av Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026 (BMN-2026-520)
- Tillsynsplan inom miljöbalkens och livsmedelslagens områden 2026–2028 (BMN-2026-47)

Bygg- och miljöförvaltningen
Emilia Stenbäck | Miljöinspektör
033-23 13 00 | byggochmiljo@bollebygd.se

Skickas till
Kommunstyrelsen

BOLLEBYGDS KOMMUN
Bygg- och miljöförvaltningen

Annika Nyberg
Interim Förvaltningschef

Emilia Stenbäck
Miljöinspektör